

ήκουσε μετ' αισθήματος ύψιστης άναχουρίσεως κατόπι τῶν ἀλλεπαλλήλων ἔξαμβλωμάτων τῆς ἐφετεινῆς θεατρικῆς περιόδου. Μίαν μόνην παρατήρησιν ἔχομεν νὰ κάμωμεν : Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν τοιωτῶν ἔργων ἐν τῇ ὑποκρήσει, καὶ τῇ ἀπαγγελίᾳ, δὲν πρέπει νὰ ἐπιζητεῖται ἡ αὐτητὴ ἐκείνη φυσικότης, τὴν ὅποιαν ἀπαιτεῖ ἐν σίκογενειακὸν δράμα λόγου χάριν. Οἱ ήθοποιοὶ δὲν ἔπαιξαν, ἢ μᾶλλον δὲν ἐδιδάχθησαν νὰ παίξουν διόλου καλά. Ἀπὸ τοῦ στόματός των, καὶ εἰς τὰ τραγικώτερα μέρη, δὲν ἔπρεπε νὰ λείψῃ ἡ γλυκύτης καὶ ἡ χάρις, τὴν ὅποιαν ἐνέχει καὶ ἡ ποιητικωτάτη ὑπόθεσις καθ' ἔκατην καὶ οἱ στίχοι τοῦ κ. Πολέμη. Αἱ θρέεις, οἱ θάνατοι, αἱ συμφοραί, δὲν ἔπρεπε νὰ φαίνωνται πραγματικά, πεζά, ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἀλλ' ἔξιδανικευμένα, ποιητικά, ὡς ἀποτελεῖ ἡ φύσις καὶ ἡ οὐσία τοῦ δραματίου. Πρὸς τοιούτον σκοπόν, ἡ ἀπαγγελία ἔπρεπε νὰ εἴναι δὲλως διόλου λυρικωτέρα, παιγνιωδεστέρα, μαλακωτέρα. Ἡ τραγικὴ σοδράρτης δὲν εἴναι πάντοτε ἡ ἀσφαλεστέρα μέθοδος, δι' ἣς ἔρμηνεύονται ὅλα τὰ ἔργα. Τὴν αὐτὴν παρατήρησιν θὰ ἐκάμναμεν καὶ εἰς τοὺς κριτικούς, τοὺς κρίναντας τὸν Τραγουδιστὴν ἀπὸ τῶν στηλῶν τῶν ἐφημερίδων, πρὸς καὶ μετὰ τὴν παράστασιν, ὅπως τὸν παρεξήγησαν καὶ οἱ ήθοποιοὶ ἀπὸ τῆς σκηνῆς.

Τὴν ἐπομένην ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Παραδείσου πάλιν, ἐν ἑκτάτηψι συρροῇ ἐξιδάχθη. Ἡ ἀκτὶς ἐν σκότει, τὸ προσγγελθὲν δράμα τοῦ κ. Κορομηλᾶ. Ὁ δραματικὸς μαξ δὲν ἦτο ἀκόμη εἰκοσιτριῶν ἐτῶν, ὅταν συγέργαψε τὸ ἔργον τοῦτο· εἴναι δὲ πολὺ φυσικὸν καὶ εὐεξήγητον ὅτι τὰ δράματα, καὶ μάλιστα τὰ κοινωνικά, δὲν εἰμπορεῖ ποτὲ νὰ εἴναι τέλεια κατὰ τὴν ἡλικίαν ταύτην. Θὰ ἦτο ἀδικονὸν ποιπόν νὰ κριθῇ ἔξ αὐτοῦ συγγραφέων τῆς σημερινῆς ἀξίας καὶ τῆς περιποίησης τοῦ κ. Κορομηλᾶ καὶ μάλιστα ἀφοῦ. Ἡ ἀκτὶς ἐν σκότει, διδαχθεῖσα τῷ 1875 εἰς τὸν Απόλλωνα, δὲν ἐμφανίζεται διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τῆς ἐλληνικῆς σκηνῆς. Μὲ ὄλας τοῦ τὰς ἐλλείψεις ἐν τούτοις τὸ δράμα εἶχε καὶ τὰ προτερήματά του: φυσικότητα ἐν πολλοῖς, σκηνικὴν οἰκειομίαν, κοινωνικὸν σκοπόν, θέμα ἐνδιαφέρον, διάλογον ζωηρόν. Ὁ κόσμος, ἀψύχως διδαχθέν, τὸ παρηκόλουθης μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ ἡδονῆς ἐκάλεσε τὸν ποιητὴν ἐν τέλει καὶ τὸν ἔχειροςκρότησε δίξις, ἀπῆλθε δὲ ἀποκομίζων λαμπράς ἐντυπώσεις.

‘Αροῦ ἀπὸ τῶν στηλῶν τοιωτῶν παρακολουθοῦμεν τὴν θεατρικὴν κίνησιν, τὸ ζήτημα τῆς ήμερας, πρέπει χάριν ἀκριβείας, γάναφέρωμεν καὶ τοὺς Δύος Προεστούς τὸ κωμεδύλιον τοῦ κ. Ζάννου, διδαχθὲν τὴν π. Παρασκευὴν διὰ πρώτην φορὰν ὑπὸ τοῦ θιάσου Ηλαντοπούλου. Ἄλλως τὸ ἔργον τοῦ βραχεύμενου κωμῳδιογράφου δὲν θὰ ἔξισε τὴν τιμὴν ἀπλῆς καὶ μνείας. Μίαν φορὰν ἐν χωρίον τῆς Ἀττικῆς διήρεσεν εἰς δύο τὸ διδασκαλικὸν ζήτημα, τῶν μὲν ὑποστηριζόντων ἔνα δάσκαλον, τῶν δὲ μίαν δασκάλαν. Τὸ ἀστεῖον γεγονὸς τὸ ὅποιον εἴχε διηγήθη τότε ἡ «Νέα Εφημερίς» ἐνέπνευσε εἰς τὸν κ. Ζάννον τὴν κωμῳδίαν του, ὡς ήθογραφίαν ψευδῆ, ὡς φάρσαν γονδροειδῆ, ὥστε πνεύματος, ὥστε πρωτοτυπίας, πεζῆς καὶ ἀναρχάν καὶ ἐν πολλοῖς βωμολόγον. Ὁ κόσμος ἔφυγεν ἐκ τοῦ θεάτρου κατηγγανακτημένος, ἀνεκινήθη δὲ ὑπέρ ποτε τὸ ζήτημα τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀναγκαιοτάτης πλέον νὰ κρίνῃ τὰ διὰ τὴν σκηνὴν ἔργα, ἀφ' οὗ οἱ διευθυνταὶ τῶν θιάσων μέγιρι τοῦδε ἐφημερίσαν ὅλως ἀκατάλληλοι νὰ ἐννοήσουν τὶς δύναται νάναθιστηθῇ χάριν δοκιμῆς ἐπὶ τῆς σκηνῆς, γωρίες νὰ θεωρηθῇ ὡς προσθολὴ καὶ ἀσέσθεια κατὰ τοῦ κοινοῦ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φιλολογικά

‘Υπὸ τὸν τίτλον «Ἀγγλικὴ Φιλολογία καὶ Φιλοσοφία» ἐξεδόθησαν εἰς ιδικίτερον τόμον ὑπὸ τῆς οἰκογενείας τοῦ ἀποθανόντος Milsand, διάφορα αὐτοῦ ἄρθρα δημοσιεύθεντά κατὰ καιρούς—ἀπὸ τὸν 1819-75—ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει τῶν Δύο Κόσμων καὶ πραγματεύμενα, ἐκτὸς τῶν περὶ τῆς ἀγγλικῆς φιλολογίας μελετημάτων καὶ διάφορα θέματα ιστορικά, φιλοσοφικά, κοινωνικά. Τὰ καλλιτερα ἄρθρα τοῦ παρόντος τόμου,—διότι θὰ ἐκδοθῇ καὶ δεύτερος—εἴναι τὰ περὶ Τέννυσον, Μπρόσουνιγκ, Ριζ κτλ.

— Τοὺς ἐν Παρισίοις φιλολογικοὶ κούς καὶ κύλους ἀπαγορεύει τὸ ζήτημα τῆς ἀναμίξεως τῶν συγγραφέων εἰς τὰ πολιτικά, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Μπαρόές, δεμένους τὸν ζῆδη βουλευτικὴν ὑποψηφιότητα. Οἱ ρέπορτερ τῶν ἐφημερίδων ἔλαβον τὰς πεοὶ τούτου γνώμας διόλων τῶν φιλολογικῶν ἔξογοτήτων. Οἱ περισσότεροι ἀποκρούουν μετὰ περιφρονήσεως τὴν ιδέαν τῆς πολιτικῆς, ἀλλ' ὁ Ζολᾶ σύμφωνος πρὸς τὸν Μπαρόές, ἐδήλωσεν διὰ τοποεύει νὰ πολιτεύῃ, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν τριῶν τόμων τοὺς ὄποις προτίθεται ἀκόμη νὰ συγγράψῃ μὴ θεωρῶν διόλου ἀσυμβίθεστον τὸ ἐπάγγελμα τοῦ συγγραφέως πρὸς τὸ τοῦ πολιτεύουμένου.

— ‘Ἐν Λονδίνῳ ἐκδίδεται κατ' αὐτὰς ὑπὸ τοῦ Χούρτων Κόλλινς κριτικὴ μελέτη ἐπιγραφουμένη “Σοφοκλῆς καὶ Σαιξῆρος”, ἐν ἡ συγκρίνονται πρὸς ἀλλήλους οἱ δύο τραγικοί.

Επιστημονικά

Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τῆς Γαλλικῆς Ακαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν ἐπεδείγθησαν διάφοροι πλάκες φωτογραφίας ὑποθρυχίου, ληφθείσαι ὑπὸ τοῦ Μπουτάν κατὰ μέθοδον ἀπλουστάτην. Ἀσκός πεπληρωμένος ὀξυγόνου διατρέψει ἀτμόσφαιραν κλειστοῦ, ἐν ἡ κατει μικρὰ λυγνία οἰνοπενυμάτος. Μία τὸ φῶς αὐτῆς ρίπτεται τὴν καταλληλὸν στιγμὴν κόνις μαγνησίου καὶ εἰς τὴν αἰφνίδιον παραγμένην ζωηρὸν λαμπτὸν λαμπάνει τις μίαν στιγμαίαν φωτογραφίαν. Ἡ ἐφεύρεσις εἴναι γρηγοριωτάτη, διότι καὶ ὁ ἐλάχιστος ἀνεμος ωτίδοι τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης καθιστῶσαν αὐτὴν ἀδιαφανῆ, ὥστε νὰ μὴ εἴνε δυνατὸν νὰ φωτογραφηθῶσιν ἀνευ φωτὸς τὰ ὑπὸ αὐτὴν ἀντικείμενα.

— ‘Ανακοίνωσις τις γενομένη ὁμοίως ἐν τῇ Γαλλικῇ Ακαδημίᾳ τῶν Ἐπιστημῶν, ἐθεωρήθη ὡς ἐν βῆμα σπουδαῖον πρὸς τὸν κατὰ τὴς κολέρας ἐμβολιασμόν. Οἱ ιατρὸς Gamaleia κατώρθωσεν ἐντὸς ζωωῦ καλλιεργείας πεπυκνωμένου καὶ πλήρους ἀλάτων μεταλλικῶν ναυάξησης τὴν μιασματικὴν μεταδοτικότητα τοῦ βακτηρίδιου, ὥστε δι' αὐτοῦ νὰ μεταταξιδεται ἡ νόσος εἰς κονίκλους, περιστεράς κτλ. Τούτου τεθέντος, ἐπίζεται ὅτι θὰ δυνηθῇ καὶ νά την ἐλαττώσῃ, διότε θὰ καταστῇ δυνατὸς δι' αὐτοῦ ἐμβολιασμὸς τοῦ ἀνθρώπου.

— ‘Ο δόκιμος αὐστριακὸς γεωγράφος Xαλάζης, ἐπιγειτόσας κατ' ἐντολὴν τῆς αυτοκρατορικῆς Ακαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, περιοδεύειν εἰς Βιέννην καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τοῦ μαθηματικοῦ καὶ φυσιογραφικοῦ τμῆματος τῆς Ακαδημίας ἀνεκοίνωσε τὰς παρατηρήσεις του. Περὶ τῆς ὀξυνούσας τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων μίαν μόνην παρατήρησιν κάμνει· διὰ τοῦ πολὺ εὐκόλως κατώρθωσε νὰ πιστεύῃ ὑπὸ αὐτῶν ὡς ανεψιός τοῦ Αὐτοκράτορος καὶ νά τύχῃ ἐκτάκτων τιμῶν καὶ περιποίησεων.